

Vervolgbijeenkomst ‘Werken als zelfstandige’

Datum: 3 september 2018
Locatie: Rembrandtzaal, Ministerie van Financiën, Korte Voorhout 7, Den Haag
Aanvang: 12.30 uur
Aanwezig: 76 deelnemers
Dagvoorzitter: Roderik van Grieken, directeur Nederlands Debat Instituut

Plenaire opening

Roderik van Grieken opent de bijeenkomst ‘Werken als zelfstandige’ met een hartelijk welkom namens de ministeries van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Economische Zaken en Klimaat, en Financiën. De bijeenkomst is een vervolg op de kick-off bijeenkomst van 24 januari 2018 en is ook nu weer via een livestream te volgen. Ongeveer tien procent van de aanwezigen bestaat uit zzp’ers, de overige aanwezigen bestaan uit vertegenwoordigers van zzp-, werkgevers- en werknemersorganisaties, brancheorganisaties en vakbonden.

Gestart wordt met een interview met **Martin Flier**, directeur Arbeidsverhoudingen van het ministerie van SZW. Naast de heer Flier is aanwezig vanuit het ministerie van EZK Pieter Waasdorp, directeur Ondernemerschap, en vanuit het ministerie van Financiën Jan IJerman, directeur Directe Belastingen.

Alvorens te beginnen met het interview krijgen twee mensen uit de zaal de gelegenheid een vraag te formuleren die in het interview aan de orde zal komen.

Vanuit het CNV wordt de vraag gesteld hoe lang men nog doorgaat met het niet handhaven. PZO wil weten in hoeverre de bewindslieden straks ruimte zien om uit te gaan van de *intentie* van het regeerakkoord. Durft men anders te denken om hetzelfde doel te dienen?

Interview met Martin Flier door Roderik van Grieken

Is dit voor u een belangrijk dossier?

Martin Flier stelt dat dit dossier voor hem zeker tot de top drie behoort, naast het dossier betreffende de pensioenen.

Wat is er gedaan met de opmerkingen en suggesties die op 24 januari zijn geuit?

Martin Flier antwoordt dat op 24 januari bleek dat er veel steun is voor de ideeën en doelstellingen uit het regeerakkoord. Tegelijkertijd werd uit de input duidelijk dat er nog veel haken en ogen aan zitten. Flier verwijst daarbij naar de brief van 22 juni aan de Kamer. Aan deze uitdagingen wordt nog steeds gewerkt.

Kunt u enkele voorbeelden noemen? Er waren nogal wat vraagtekens bij het concept van de webmodule.

Martin Flier geeft toe dat er wat de webmodule betreft nog veel onuitgewerkte punten zijn. Dit betreft voor een deel ook onderwerpen die ná de bijeenkomst van 24 januari naar boven zijn gekomen. Als voorbeeld noemt hij de vraag of de voorstellen passen binnen de Europese wetgeving. Dit is een van de onderwerpen die nu volop op de agenda staan en waarmee we druk zijn met de uitwerking.

Wat zijn de belangrijkste argumenten tegen de webmodule?

Martin Flier geeft aan dat in de vorige bijeenkomst inderdaad veel vraagtekens werden geplaatst bij de webmodule. Minister Koolmees heeft daarbij de vraag gesteld wat er dan wel zou moeten komen. Hierbij kwam naar voren dat de ondernemersovereenkomst een optie zou zijn, maar ook dit is geen oplossing zonder haken en ogen. Bij de ondernemersovereenkomst wordt een deel van de

arbeidswetgeving door Europa bepaald. Een ander punt is dat de overeenkomst is gebaseerd op vrije keuze voor het al dan niet verzekeren. Dat past niet in het Nederlandse systeem van sociale zekerheid, dat deels is gebaseerd op afgedwongen solidariteit. Er wordt zeker nagedacht over de ondernemersovereenkomst, maar dit is voor een deel vooruitgeschoven, omdat daarvoor eerst een discussie over het hele stelsel van sociale zekerheid nodig is.

Er wordt een commissie benoemd die kijkt naar veranderingen in de arbeidsmarkt op langere termijn. Daarin zou de ondernemersovereenkomst een rol kunnen spelen, maar in de uitwerking op korte termijn kan deze dan eigenlijk geen rol spelen.

Martin Flier antwoordt dat die commissie nog niet is opgestart. Hij benadrukt dat de ondernemersovereenkomst ook nu al een rol kan spelen, maar dat het daarbij gaat om afgebakende elementen die eventueel gebruikt kunnen worden bij het uitwerken van de maatregelen. Bij een overeenkomst die uitgaat van gehele vrije keuze, moet er echter opnieuw worden nagedacht over het stelsel van sociale zekerheid.

Is er nog wel ruimte om te voldoen aan de geest van wat er bereikt moet worden?

Martin Flier stelt dat er ruimte moet zijn voor politieke discussie als blijkt dat elementen uit het uitgeschreven regeerakkoord niet werkbaar zijn. Hij benadrukt dat dat een politieke beslissing is.

Kunt u een voorbeeld geven van Europese regelgeving die het allemaal zo complex maakt?

Martin Flier noemt de uitspraak van het Europese Hof van Justitie over iemand die via een zzp-constructie werkte. Na afloop eiste hij via de rechter uitbetaling van vakantiedagen, omdat hij eigenlijk als werknemer had gewerkt. Het hof concludeerde dat hij recht had op de uitbetaling, terwijl hij volgens het nationale recht als zzp'er werd beschouwd.

In hoeverre zijn er vorderingen gemaakt met betrekking tot het begrip 'gezag'?

Martin Flier wijst op het Kamerdebat waaruit bleek dat dit voor de Tweede Kamer een heel belangrijk punt is. Er is gevraagd om vóór 1 januari 2019 helderheid te geven over het gezagscriterium.

Wanneer wordt er begonnen met handhaving bij zaken die zijn afgesproken?

Martin Flier wijst erop dat in het regeerakkoord wordt gesproken over 1 januari 2020. Vooruitlopend daarop wordt per 1 juli van dit jaar niet meer alleen gehandhaafd bij 'evident' kwaadwillenden, maar ook bij overige kwaadwillenden.

Kunt u voorbeelden geven van de complexiteit van het vaststellen van het tarief?

Martin Flier noemt als voorbeeld dat het voor de opdrachtgever niet altijd duidelijk is wat het uurtarief is. Een voorbeeld is de pizzakoerier. Als die alleen wordt betaald voor de koeriersdiensten, dan komt het uurtarief wellicht onder de 15 euro. Maar als de pizza tegelijkertijd wordt afgerekend, dan komt het bedrag wellicht boven 15 euro. Het is dus de vraag of de pizza onderdeel is van het uurtarief.

Dit leidt dus tot een dilemma. Met bijvoorbeeld een uitgebreid document waarin is vastgesteld wat moet worden vastgelegd, gaan de administratieve lasten omhoog. Bij een minder uitgebreid document komen er problemen met de handhaafbaarheid en rechtszekerheid?

Martin Flier is het daar volledig mee eens. Als er minder wordt uitgevraagd, leidt dat tot onzekerheid. Het is de vraag waar de meeste nadruk moet komen in de driehoek 'handhaafbaarheid, administratieve lasten en zekerheid'.

Wat zou voor de ministeries de meest waardevolle input zijn vanuit de rondetafelgesprekken?

Martin Flier zegt praktische input zeer op prijs te stellen en een reactie op de vraag welke elementen in de driehoek 'handhaafbaarheid, administratieve lasten en zekerheid' men het belangrijkste vindt.

Wat gaat u doen met de input van vandaag? Wat staat er de komende tijd op de agenda?

Martin Flier geeft aan dat de bewindslieden hebben beloofd voor de begrotingsbehandeling van SZW een stap verder te zijn met de uitwerking op verschillende onderdelen. Eind oktober, begin november zal er een nieuwe brief naar de Tweede Kamer gaan, waarin er ook meer helderheid zal komen over het gezagscriterium.

Vragen vanuit de zaal

NRTO vraagt of men open staat om, met betrekking tot de webmodule en het gezagscriterium met pilots te gaan werken.

Martin Flier geeft aan dat de webmodule eerst uitgebreid getest moet worden, waarbij contact met diverse sectoren kan helpen. Het zou echter te lang duren om in alle sectoren pilots te laten uitvoeren. Het is wellicht wel een idee om in de testfase sommige sectoren erbij te betrekken.

FNV Zelfstandigen zou graag weten wat de uitkomst is van het onderzoek naar tarieven van zelfstandigen.

Martin Flier geeft aan dat hij een conceptversie van het rapport heeft gezien. Het is zijn beeld dat het rapport nog niet finaal af is. De uitkomst wordt tegelijk met de plannen van de bewindslieden bekendgemaakt.

Stichting ZZP Nederland merkt op dat de vorige keer is gesteld dat de meeste schijnconstructies verdwijnen, zodra de onderkant op de juiste wijze afgebakend kan worden. Als daar nu mee wordt begonnen, dan kan dat de mogelijkheid bieden om meer na te denken over maatregelen als de webmodule.

Martin Flier meent dat alle drie maatregelen uitgewerkt moeten worden. Er is eerder ook geopperd dat de maatregel aan de onderkant niet nodig is als de scheidslijn tussen werknemer en opdrachtnemer helder is. Het is uiteindelijk een politieke afweging.

Zelfstandigen Bouw vraagt waarom de zzp'ers vergeleken moeten worden met de werknemers. De vraag of er wel of niet sprake is van gezag is niet de juiste manier om de zzp'er een volwaardige positie te geven. Zeker als ze ook moeten passen in het sociale stelsel van Nederland. Waarom worden er geen criteria ontwikkeld die passen bij zelfstandig ondernemerschap?

Martin Flier komt nog even terug op de eerder genoemde ondernemersovereenkomst. Hij geeft aan dat er wellicht elementen in de ondernemersovereenkomst zitten die typisch zijn voor een zelfstandige. Die elementen zouden misschien afgebakend kunnen worden en gebruikt kunnen worden bij de uitwerking van de maatregelen. Hij meent dat het gezagscriterium niet genegeerd kan worden. Schijnzelfstandigheid, werknemers die ten onrechte als zzp'er in de boeken staan, moet voorkomen worden.

Platform voor Freelance Musici zou graag zien dat er verschillende definities worden gebruikt voor de verschillende beroepsgroepen.

Martin Flier geeft aan dat er met één webmodule wordt begonnen. Dan kan er een moment komen waarin gekeken moet worden of dit werkbaar is voor een bepaalde sector.

Een zzp'er werkzaam in de zorg vraagt zich af waarom een opdrachtgever niet zou kunnen zeggen dat hij/zij bepaalde dingen wil laten doen zonder dat er sprake is van een gezagsverhouding.

Martin Flier zegt daar geen juridisch oordeel over te kunnen geven.

NBBU merkt op dat er sinds 1960 in Nederland steeds meer diensten worden geleverd, maar dat de Nederlandse wet- en regelgeving vooral productgerelateerd is. De NBBU geeft aan niets nieuws te

horen en vraagt zich af of er niet gewacht kan worden tot er een passende oplossing is voor de werkenden in Nederland. Tot die tijd kan er worden volstaan met handhaven.

Martin Flier antwoordt dat de regering dat niet van plan is. Die heeft het voornemen om te handhaven op basis van nieuwe wetgeving gebaseerd op de elementen: helderheid vooraf, bescherming aan de onderkant en aan de bovenkant meer vrijheid.

Vakbond AVV meent dat er aan symptoombestrijding wordt gedaan. Er worden slechts pleisters geplakt. De minister zou zich bezig moeten houden met de vraag hoe de belasting en de premiepotten gevuld moeten worden, Daarna moet de vraag gesteld worden wat voor samenleving we willen zijn in de toekomst.

Martin Flier is van mening dat ze die vraag aan de minister zou moeten stellen.

VNO-NCW/MKB is van mening dat je niet van de Belastingdienst kunt vragen steeds weer de gezagsverhouding te toetsen, omdat daar altijd individuele omstandigheden een rol spelen. Er wordt voorgesteld om criteria op te stellen waarbij de Belastingdienst niet gaat toetsen op gezagsverhoudingen.

Martin Flier meent dat de Belastingdienst in alle gevallen zal moeten beoordelen of iemand onder de loonheffing en de premieheffing valt, omdat dat de partij is die de loonheffing en de premies int. Het is ingewikkeld om dat idee praktisch uit te voeren.

Roderik van Grieken bedankt Martin Flier voor het beantwoorden van de vragen, waarna twee rondetafelsessies volgen in bijzijn van vertegenwoordigers van de ministeries.

Terugkoppeling rondetafelsessies

Aanvang: 15.30 uur.

Aangeschoven zijn: Wouter Koolmees, minister SZW
Menno Snel, staatssecretaris Financiën
Mona Keijzer, staatssecretaris EZK

In de sessies stonden vier thema's centraal.

Arbeidsovereenkomst bij laag tarief

De discussie verliep volgens twee hoofdlijnen: het uurtarief en de uitvoerbaarheid van de maatregel.

- Bij het *uurtarief* is gekeken naar de werkzaamheden en de contractduur. Met name voor wat betreft het criterium van reguliere werkzaamheden vreest men dat het onwerkbaar wordt. Mocht men toch voor een uurtarief willen kiezen, dan alleen in combinatie met een minimale duur. Ook dat wordt echter ingewikkeld: wat doe je met overwerk, met uitlopende werkzaamheden, met meerdere opdrachtgevers?
- *De uitvoerbaarheid van de maatregel.* Gevreesd wordt voor onuitvoerbaarheid en de onmogelijkheid van handhaving. Het effect kan zijn dat er groepen onder gaan vallen waarvan men niet wil dat ze eronder vallen en omgekeerd, dat mensen buiten de boot vallen die juist onder de maatregel zouden moeten vallen. Daardoor zou de doelstelling (bescherming van deze groep op de arbeidsmarkt) niet gehaald worden. Gepleit is voor een heel andere aanpak, bijvoorbeeld via een ondernemersovereenkomst.

Voor alle deelnemers aan de discussie gold dat binnen de driehoek Administratieve lasten, Zekerheid en Handhaafbaarheid de laatste twee de hoogste prioriteit kregen.

Opt-out

Hier werden drie zaken genoemd:

1. Het criterium van 75 euro per uur. De vraag of dat ook lager zou kunnen, werd breed gedeeld.
2. Reguliere bedrijfsactiviteiten. Met name het criterium reguliere bedrijfsactiviteiten is moeilijk te operationaliseren. Als suggestie voor een ander criterium werd genoemd zelfredzaamheid van de zelfstandige.
3. Bij de afweging van rechtszekerheid vooraf, of administratieve lasten en handhaafbaarheid werd breed gekozen voor rechtszekerheid vooraf.

Opdrachtgeversverklaring/webmodule

Hier zijn drie dingen opgevallen:

1. Gekeken moet worden of iemand echt gekozen heeft voor het ondernemerschap (met een arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioenvoorziening), of dat het gaat om iemand die voor een lager tarief dezelfde werkzaamheden uitvoert.
2. Opvallende woorden die met betrekking tot de webmodule langs kwamen waren: eenduidig, helder, superconcreet, makkelijk in te vullen. Superconcreet in de zin van aanwijsbare acties als bijvoorbeeld de vraag of iemand aanwezig is bij het teamoverleg. Daarnaast was er de vraag wie er garant staat voor het aanleveren van de informatie in de webmodule. Wat gebeurt er als daar iets fout in gaat? Hoe doe je als zelfstandige recht aan al die aspecten?
3. Alle deelnemers vinden het lastig en complex. Men gaf aan dat men in deze bijeenkomst meer inzicht kreeg in de uitdaging op dit punt.

Het gezagscriterium

Duidelijk werd dat de angst dat iemand meteen in loondienst zou zijn op het moment dat hij/zij een instructie krijgt, voor veel opdrachtgevers een reden zou zijn om iemand niet als zzp'er aan te nemen. Dit zou duidelijker moeten worden. Tegelijkertijd was een aantal deelnemers van mening dat het helemaal niet helder gemaakt zou moeten worden. Als argumenten daarvoor werden genoemd:

- Er is al genoeg jurisprudentie die gebruikt kan worden bij een beoordeling.
- Er zijn voldoende andere criteria die helder maken of iemand ondernemer is of gewoon in loondienst zou moeten.
- Op lange termijn wordt toch de wijze waarop er naar arbeid wordt gekeken, herijkt. Probeer dan niet in de tussentijd het gezag te definiëren. Dat is een mission impossible.

Over de wenselijkheid van een gezagscriterium wordt nogal verschillend gedacht.

Als de zzp'er de mogelijkheid heeft om een opdracht wel of niet aan te nemen, moet hij/zij zich voegen naar werkwijze en instructies van de opdrachtgever.

Anderen zijn van mening dat het om een uitzendkracht gaat zodra er instructies worden gegeven.

Suggesties vanuit deze sessies:

- wettelijke of sectorale bepalingen moeten niet als gezag worden gezien;
- regel het sectoraal;
- als er verduidelijkingen komen, doe het dan goed.

Dialog met de bewindspersonen

Minister Koolmees bedankt iedereen voor zijn/haar aanwezigheid, de betrokkenheid van het veld is belangrijk voor ons als bewindspersonen. Hij benadrukt nogmaals de complexiteit van dit dossier. De ambitie is nog steeds om het wetgevingsproces 1 januari 2020 af te ronden. Daarnaast is het de bedoeling om de verduidelijking van het criterium gezag per 1 januari 2019 klaar te hebben om daarmee het veld vroegtijdig helderheid te verschaffen.

Staatssecretaris Snel zegt te hopen dat de omvang van het probleem nu helemaal duidelijk is, met alle onmogelijkheden, zodat er nu gewerkt kan worden aan wat er wel mogelijk is.

Staatssecretaris Keijzer zegt in de terugkoppeling van de sessies vooral het woord zekerheid te hebben gehoord. Ook voor ondernemers moet duidelijk zijn wat het voor hen zelf betekent. Ze waarschuwt echter wel dat de regeldruk niet te hoog mag worden, het moet werkbaar blijven.

Na deze korte inleiding krijgen de aanwezigen in de zaal de gelegenheid tot het stellen van vragen.

FNV/FNV Zelfstandigen wijst op de fundamentele discussie over de toekomst van de arbeidsmarkt. *FNV/FNV Zelfstandigen* is van mening dat wat nu wordt gedaan, lapwerk is. Er moet vooral worden gekeken naar de fiscaliteit, sociale zekerheid en mededingingswetgeving. *FNV/FNV Zelfstandigen* vraagt zich af of er niet vanuit een te nauw perspectief naar dit vraagstuk wordt gekeken.

Minister Koolmees geeft aan dat er, juist omdat het onderwerp breder is dan het vraagstuk werknemer versus ondernemer, dit najaar een commissie komt die gaat kijken naar de toekomst van de arbeidsmarkt. Die commissie zal niet op korte termijn klaar zijn, omdat het om fundamentele vragen gaat. Maar voor de korte termijn zijn er zaken die opgelost moeten worden. Ondernemers moeten weten waar ze aan toe zijn, en de mensen die het gevoel hebben tussen wal en schip te zijn gekomen, moeten beschermd worden.

Staatssecretaris Snel is het ermee eens dat het voelt als een lapmiddel, maar er kan niet gewacht worden op de uitkomsten van de fundamentele discussie. Er moet al een en ander worden gedaan.

Minister Koolmees wijst erop dat er naast fiscaliteit en de sociale zekerheid ook andere risico's zijn, zoals de ontslagbescherming. Die hebben allemaal impact op met name de onderkant. In de Wet arbeidsmarkt in balans wordt geprobeerd de balans te herstellen.

Vakbond AVV meent dat eerst aan de Tweede Kamer de politieke vraag moet worden voorgelegd of het huidige stelsel van sociale zekerheid behouden moet blijven, of dat er naar een Amerikaans systeem wordt overgegaan. Daarnaast wordt erop gewezen dat er steeds meer zelfstandigen bij komen, omdat ze goedkoper zijn en flexibel. Moeten we niet zorgen voor een algemene verzekeringsplicht voor arbeidsongeschiktheid en de pensioendiscussie oplossen? Moeten de ambtenaren nog wel worden belast met een paar onuitvoerbare voorstellen?

Minister Koolmees meent dat er nog heel wat mogelijk is tussen het huidige sociale zekerheidsstelsel en Amerikaanse toestanden. De kostenverschillen leiden inderdaad tot keuzes, maar daarnaast zijn er ook risicoverschillen. Hij meent dat Vakbond AVV suggereert dat er nu één instrument zou zijn, de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zzp'ers, maar dat is een te simpele voorstelling van zaken. De heterogeniteit van de zzp-populatie is heel groot. Dan is één instrument niet voldoende om de problemen op te lossen.

Staatssecretaris Snel zegt niet de discussie in de Tweede Kamer te willen afwachten, omdat dat nog heel lang kan duren en er mogelijk een moeilijk in te vullen politieke oplossing komt.

ABU wil weten of er de politieke bereidheid is om uit het model, waar nu over wordt gesproken, elementen te halen waardoor het probleem aan de bovenkant veel gemakkelijker opgelost kan worden en je aan de onderkant strikter en zekerder kan zijn. Als voorbeeld wordt genoemd het onderscheid tussen reguliere en niet-reguliere bedrijfsactiviteiten. Het wordt vergeleken met het mikadospel: je moet een paar stokjes weghalen om het eenvoudiger te maken.

Staatssecretaris Snel meent dat die bereidheid er zeker is, als zou blijken dat er voor de komende jaren een stabiel evenwicht zou ontstaan als er een enkel element uit wordt gehaald. Het moet echter wel uitvoerbaar zijn voor de Belastingdienst. Er moet niet van uitgegaan worden dat de Belastingdienst wel een oplossing vindt voor het sluitstuk van het probleem.

Minister Koolmees wil desgevraagd geen voorbeeld noemen, mede omdat ook vanuit de rechtspraak en het Europese Hof van Justitie kaders worden gesteld waaraan men zich moet houden.

Stichting ZZP Nederland wil weten of de BGL het destijds niet gehaald heeft om praktische redenen (handhaafbaarheid) of om een inhoudelijke reden, namelijk dat de weging van de antwoorden niet echt te objectiveren was. Stichting ZZP vraagt zich af of men met de webmodule niet weer in dezelfde val loopt.

Staatssecretaris Snel is het met de spreker eens dat de twee vorige pogingen niet goed hebben uitgepakt om verschillende redenen. Er kan echter geen lijst worden gemaakt die precies alle antwoorden geeft waarop ook te handhaven is. Toch wordt er vanuit alle departementen samen hard gewerkt aan een lijst waarmee we een heel eind kunnen komen.

CNV meent dat er de komende tijd meer gehandhaafd moet worden als het nog zo lang gaat duren. Daar hebben kleine ondernemers belang bij, maar ook de werknemers.

Minister Koolmees wijst erop dat met het verruimen van het handavingsmoratorium naar 1 januari 2020 niet alleen evidente kwaadwillenden worden genoemd, maar ook kwaadwillenden. We willen niet wachten op de discussie over de toekomst van de arbeidsmarkt. Juist vanuit de focus op 1 januari 2020 worden de modaliteiten die in het regeerakkoord staan, nu verder uitgewerkt, zodat naast de evident kwaadwillenden en de kwaadwillenden ook in generieke zin kan worden gehandhaafd. Daarmee zit er druk op dit proces. Niemand wil immers schijnzelfstandigheid.

Staatssecretaris Snel geeft aan dat de bewijslast om aan te tonen dat iemand 'evident kwaadwillend' is, ontzettend moeilijk is. Daarom is het al verruimd naar 'kwaadwillend'. Het geeft de mogelijkheid om op dat punt (het evidente) geen bewijslast te hoeven hebben. Op dit moment worden honderd bedrijven in verschillende sectoren bezocht om te controleren of het al of niet deugt. Als er iets niet deugt, krijgt het bedrijf een waarschuwing.

Minister Koolmees merkt op dat dat hij wil voorkomen dat er opnieuw onrust ontstaat aan de opdrachtgeverskant. Het blijft een dilemma, eerder gemaakte fouten moeten niet opnieuw worden gemaakt.

Een zzp'er werkzaam op gebied van Arbeidsrecht en HRM schetst de situatie waarbij alle zzp'ers één persoon voor één uur op de loonlijst zouden zetten. Zou deze discussie dan gesloten kunnen worden omdat er dan geen zzp'ers meer zijn? Ze vraagt zich af of de focus van de discussie wel juist is. Wat willen we opgelost zien en met welke reden? Is het niet een bredere maatschappelijke discussie?

Minister Koolmees is het met spreekster eens dat de arbeidsmarkt fundamenteel verandert. Een deel van de instituties past daarnaast niet meer bij de moderne arbeidsmarkt. Hij wijst er echter op dat er op dit moment nog steeds uitgegaan moet worden van het huidige stelsel, waarin zaken als schijnzelfstandigheid voorkomen. Daarvoor zijn handavingsinstrumenten nodig.

Zelfstandigen Bouw wijst op het feit dat er in het regeerakkoord al op diverse punten is afgeweken van het gezagscriterium, terwijl dat volgens het Europese recht niet zou kunnen. Afgesproken is dat het onder het tarief van 15 / 18 euro niet uitmaakt of er gezag is of niet en dat geldt ook voor een tarief boven 75 euro. Waarom wordt er dan voor de middencategorie zo krampachtig aan dat criterium vastgehouden?

Minister Koolmees geeft aan dat het gezagscriterium ook voor de beide andere categorieën geldt. Ook daar gelden arbeidsrechtelijke aspecten.

Brancheorganisatie Kinderopvang merkt op dat er onder het uurtarief van 18 euro straks een werkgevers-werknemersrelatie wordt verondersteld. Er zijn 30.000 gastouders actief in de kinderopvangsector. Die verdienen in totaal wel meer dan 18 euro per uur, maar niet per opdrachtgever. Is men bereid om per sector maatwerk te maken?

Staatssecretaris Snel ziet dit als een duidelijk voorbeeld van de complexiteit van het probleem. Iedere sector heeft op dit punt andere knelpunten. Hij zegt op dit moment niet per sector toezeggingen te willen doen, maar het probleem duidelijk te onderkennen.

Kunstenbond FNV stelt voor dat minister Van Engelshoven aanschuift bij de drie bewindspersonen die nu aanwezig zijn. Zij heeft een arbeidsmarktagenda voor de culturele en creatieve sector, met daarop zelfstandigheid in zijn diversiteit. Door de koppen bij elkaar te steken, zou binnen de sector een flinke stap gezet kunnen worden. Het is terecht dat de minister de onderkant wil beschermen, maar het faciliteren van zelfstandigen is eveneens belangrijk.

ZiPconomy wijst erop dat bij de Wet DBA werd verondersteld dat het ging om organisaties die zelfstandigen inhuren en niet om particulieren die zelfstandigen inhuren. Hier wordt nu gesproken over particulieren die zelfstandigen inhuren. Gaat het daar ook voor gelden?

Minister Koolmees antwoordt dat bij de opdrachtgeversverklaring de focus is gericht op de zakelijke opdrachtgevers die mensen als zelfstandige inhuren. Daarbij gaat het vooral over het wel of niet betalen van de loonheffing. Voor huishoudelijk werk is er de regeling Dienstverlening aan huis.

Rogier van Grieken stelt vast dat dit de laatste vraag is geweest en bedankt eenieder voor zijn/haar komst. De bewindspersonen sloten af met de mededeling dat ze zeer verheugd zijn met de opkomst en participatie van alle aanwezigen.